

den Bane, som man her har foreslaaet. Men medens man ved Baner, som medføre Adgang til en egentlig Villabebyggelse, som Spekulationen kaster sig over, meget hurtig vil kunne opkræve en Værdistigningsskat af nogen Betydning, vil det sikkert vise sig — deri ville vistnok allé være enige med mig —, at med Hensyn til saadanne Baner som her i Forslaget medtagne, som Banen fra Skive til Skjern, som Banen fra Funder til Bramminge, som den fra Herning til Give og fortsat til Vejle, vil der ikke fremkomme nogen betydelig Værdistigning straks. Jeg tror, at det med Hensyn til de jydskes Baner vil vise sig, at der vil ikke øjeblikkelig blive Adgang til at opkræve nogen betydelig Værdistigningsskat. Noget lignende gør sig for øvrigt ogsaa gældende ved en Bane som Næstved — Ringsted, Hvalsø — Hillerød Banen saavel som ved Køge — Kværkeby Banen. Der vil Byggespekulationen saa langt fra gaa forud for Banens Anlæg, at den end ikke vil følge umiddelbart efter. Hvor der bliver anlagt Stationer, der vil der naturligvis temmelig hurtigt blive bygget nogle Huse, men formodentlig neppe mange ved de fleste af dem herovre i de jydskes Hedeegne. Men efterhaanden ville rimeligvis nok saadanne Stationspladser vokse op til at blive ret betydelige Pladser, og saa vil man, naar man bliver ved med at forøge Værdistigningsskatten gennem gentagne Vurderinger i et Tidsrum af 40 Aar, faa Lejlighed til ogsaa derovre at opkræve en Værdistigningsskat, som formodentlig ikke vil blive uden Betydning, saa meget mere som man ogsaa derved vil kunne faa noget af den Værdistigning paa det almindelige Agerbrug, som først i det lange Løb vil vise sig som Resultat af en Jernbane. Men jeg maa dog i den Henseende gøre opmærksom paa, at der er betydelige Vanskeligheder, idet mange andre Konjunkturforskeligheder gøre sig gældende end den Konjunktur, som skabes ved Jernbanen. Det er klart, at i gode Tider ville Landejendommene, hvad enten der kommer en Jernbane eller ej, stige i Værdi. Og det vil da, naar Prisen paa Smør, Æg og Flæsk stiger, samtidig med at der bliver lagt en Jernbane gennem en Landsdel, være vanskeligt at sige, hvor meget denne Stigning, som finder Sted med Hensyn til Prisen paa Landejendommene i Nærheden af Jernbanen, skyldes Jernbaneanlægget, og hvor meget der skyldes Stigning i Prisen paa Landbrugsprodukter.

Et andet Moment, som gør sig gældende, er Pengenes synkende Værdi. Vi

have gennem lange Tider kunnet iagttage dette som et fuldstændig konstant Fænomen. Denne Pengenes synkende Værdi medfører ogsaa en stadig Stigen i Landejendommens Pris, og dette lagt til Svingningerne i Priserne paa de almindelige Landbrugsprodukter kan gøre det meget usikkert, hvilken Del af Stigningen i en Landejendoms Værdi der skyldes et Jernbaneanlæg, og hvilken Del der skyldes helt andre Momenter.

Naar man vedbliver i et Tidsrum af 40 Aar ved gentagne Vurderinger at forhøje Værdistigningsskatten, vil man efter al Sandsynlighed nok kunne naa til at opkræve en Værdistigningsskat af de almindelige Landejendomme, som ligge saaledes, at Jernbaneanlægget kommer til at yde dem særlig Fordel. Men for de jydskes Landejendomme som for de almindelige Landejendomme over hele Landet vil det først være i Aarenes Løb, at man vil komme dertil.

Med Hensyn til § 30 har jeg et Spørgsmaal at gøre. Der staar i denne Paragraf følgende:

De indkomne Skattebeløb, hvorover der ligeledes føres særskilt Opgørelse vedrørende hvert Baneanlæg, med Fradrag af de i § 29 ommeldte Udgifter, fordeles mellem Staten og de øvrige i Baneanlægget interesserede i samme Forhold, som de have ydet Bidrag til Banens Anlæg.

„De øvrige i Baneanlægget interesserede“, antager jeg, ere Amt og Kommune og ikke de private. Hvis jeg skulde tage fejl heri, vil den højtærede Minister nok være saa venlig at modsige mig.

Medens jeg har kunnet give Forslaget min Tilslutning hidtil, nærer jeg store Betæneligheder ved § 31, paa hvilken jeg vil tillade mig at henlede det høje Tings specielle Opmærksomhed. Her tror jeg, at man er gaaet videre, end det er rigtigt. Det, som her foreslaas ordnet ved de offentlige administrative Myndigheder, tror jeg bør ordnes ved privat Overenskomst. Det, der foreslaas i § 31, er, at naar der er givet en Privatmand Koncession paa at anlægge en Privatbane, skal han, naar han derom henvender sig inden 1 Aar efter Banens Aabning for Drift til Trafikministeren, kunne faa denne til at paalægge de Ejendomme, hvis Værdi er stegen ved Jernbaneanlægget, en Skat, som denne Privatmand saa skal kunne stikke i sin Lomme, og denne Skat skal opkræves ved Statens Embedsmænd, hvem han saa skal yde en Duesør til Gengæld. Dette tror jeg er forkert. Hvis en Privatmand